

Punkt 4.

Orientering om halvårlig status vedr. beskæftigelsesindsatsen på integrationsområdet

2019-066785

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen fremsender til Beskæftigelsesudvalgets orientering halvårlig status vedr. beskæftigelsesindsatsen på integrationsområdet.

Beslutning:

Til orientering.

Beskæftigelsesudvalget takker for en god orientering.

I forbindelse med drøftelse af indsatsen til ledige grønlandere opfordres forvaltningen til at løfte problematikken i regi af KL.

Sagsbeskrivelse

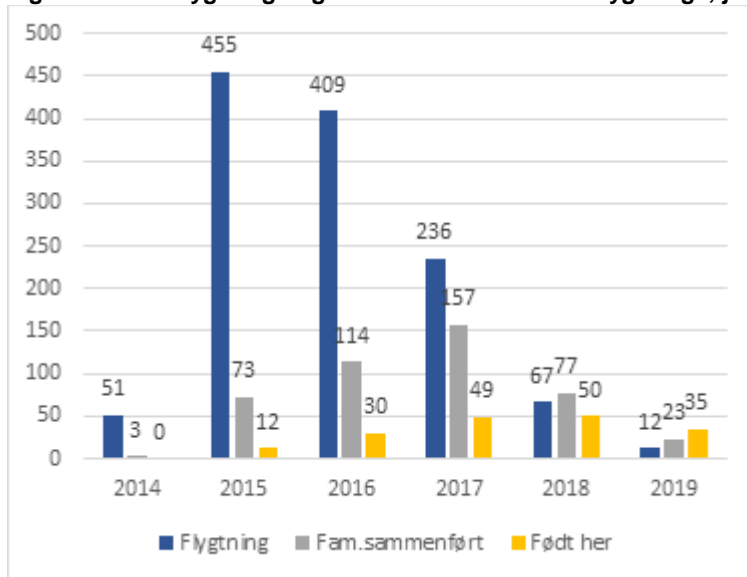
I det følgende orienteres Beskæftigelsesudvalget om den halvårige status på flygtninge- og integrationsområdet.

Status på antal flygtninge og familiesammenførte i Aalborg Kommune

Antallet af nye flygtninge og familiesammenførte er faldende i 2019 sammenlignet med perioden 2015-2017. I 2019 har Aalborg Kommune fra 1. januar til 1. oktober modtaget 12 flygtninge og 23 familiesammenførte til flygtninge. I samme periode er 35 børn blevet født. Sammenlagt svarer det til 70 personer i alt.

Figur 1 nedenfor viser udviklingen i antallet af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, som Aalborg Kommune har modtaget i perioden 1. juli 2014 til 1. oktober 2019. Aalborg Kommune har i perioden i alt modtaget 1.230 flygtninge og 447 familiesammenførte til flygtninge. Herudover er der i perioden født 176 børn.

Figur 1 - Antal flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, juli 2014-oktober 2019

Det bemærkes, at antallet af modtagne flygtninge, der stadig er bosiddende i Aalborg, er henholdsvis 1.069 flygtninge og 420 familiesammenførte. Det lavere tal skyldes fraflytning, repatriering, udrejse m.m.

I vedlagte bilag (Flygtningestatistik pr. 1. oktober 2019) forefindes yderligere detaljer om bl.a. alderssammensætning, nationalitet mv

Forventningen til det samlede antal flygtninge i 2020

Udlændingestyrelsen oplyste den 30. april 2019, at landstallet af flygtninge til fordeling i kommunerne er 600 personer i 2020. KKR Nordjylland har på møde den 21. juni 2019 aftalt følgende fordeling af regionskvoten mellem kommunerne i region Nordjylland: 7 personer til henholdsvis Thisted og Brønderslev kommuner, 5 personer til henholdsvis Vesthimmerlands og Rebild kommuner. De øvrige nordjyske kommuner, herunder Aalborg Kommune, forventes således ikke at skulle modtage flygtninge i 2020.

Hertil skal tilføjes det forventede antal familiesammenføringer. Det er ikke muligt præcist at estimere antallet af familiesammenføringer, men potentielt kan der fortsat familiesammenføres 179 personer til flygtninge bosat i Aalborg Kommune. Tallet er fordelt mellem 105 voksne og 74 børn. Erfaringen fra de forrige år er, at det reelle antal familiesammenføringer er lavere end det potentielle.

Flygtninge på offentlig forsørgelse

Pr. 1. oktober 2019 er der i Aalborg Kommune 1014 voksne flygtninge. Af dem modtager 43 pct. forsørgelsesydelse svarende til 436 personer. Resten, 57 pct., er enten i beskæftigelse, uddannelse eller selvforsørgede (ægtefælleforsørgede).

Det er værd at bemærke, at selvom en sag er afsluttet i forhold til forsørgelsesydelse til borgeren, så kan integrationsprogrammet genoptages, hvis en flygtning inden for de første fem år fx mister arbejdet, ophører i uddannelse el.lign. Retten til danskuddannelse gælder også fortsat, indtil danskprøven er bestået, dog højst i op til 5 år. I de tilfælde vil borgeren have et kontaktføreløb i Job- og Integrationshuset med bl.a. samtaler.

Målopfølgning i forhold til Beskæftigelsesplanen

Nedenfor gennemgås status på målene for beskæftigelsesindsatsen på integrationsområdet jf. Beskæftigelsesplanen for 2019. Målene er inddelt i følgende:

- 1) Udslusning til job og uddannelse
- 2) Antal fuldførte og igangværende IGU-forløb
- 3) Resultaterne for flygtningekvinder

Ad1) Udslusning til job og uddannelse

Nedenstående tabeller viser, hvor stor en andel af de nye flygtninge, der er udsluset til uddannelse eller beskæftigelse efter at have opholdt sig i Danmark i hhv. 1, 2 eller 3 år (mænd og kvinder samlet). Tabellerne viser endvidere målet fra beskæftigelsesplanen, så andelen kan sammenholdes.

Flygtninge, som er fraflyttet kommunen, eller som er ægtefælleforsørgede, tæller ikke med i nedenstående tabeller. Bemærk at måletidspunkt er baseret på pågældendes opholdstid i kommunen. Dermed akkumuleres resultaterne år for år. Flygtninge, som på nuværende tidspunkt ankom for mere end 2 år siden, kan altså indgå i målingen både efter 1. år og igen efter 2. år. Derfor kan man ikke lægge tallene sammen inden for kolonnerne.

Table 1 - Resultatopfølgning for nye flygtninge under 30 år pr. 1. oktober 2019

Måletidspunkt	Antal i målgruppe	Antal udsluset til arb/udd	Andel udsluset	Mål
1 år	600	36	6,0%	10,0%
2 år	571	188	32,9%	25,0%
3 år	422	251	59,5%	50,0%

Table 2 - Resultatopfølgning for nye flygtninge over 30 år pr. 1. oktober 2019

Måletidspunkt	Antal i målgruppe	Antal udsluset til arb/udd	Andel udsluset	Mål
1 år	454	25	5,5%	10,0%
2 år	395	94	23,8%	25,0%
3 år	291	116	39,9%	50,0%

Table 3 - Resultatopfølgning for alle nye flygtninge pr. 1. oktober 2019

Måletidspunkt	Antal i målgruppe	Antal udsluset til arb/udd	Andel udsluset	Mål
1 år	1.054	61	5,8%	10,0%
2 år	966	282	29,2%	25,0%
3 år	713	367	51,5%	50,0%

Tallene viser, at Aalborg Kommune ikke når målsætningen om 10 procent udslusning efter 1 år. Til gengæld når vi målsætningen på 25 procent efter 2-års ophold og på 50 procent efter 3-års ophold i kommunen. Tallene viser forstsat forskelle på flygtninge under og over 30 år. Det skyldes primært, at en stor del af de unge under 30 år går i uddannelse som følge af Aalborg Kommunes indsats på uddannelsesområdet for de unge flygtninge.

Ad2) Antal fuldførte og igangværende IGU-forløb

Integrationsgrunduddannelsen (IGU) er målrettet flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i alderen 18-40 år, som har været i Danmark i under 5 år. IGU varer to år og omfatter ansættelse i en lønnet praktikstilling på en virksomhed og skoleundervisning med uddannelsesgodtgørelse. Undervisningen kan fx bestå af AMU-

kurser og sprogundervisning. I et IGU-forløb vælger arbejdspladsen, hvordan forløbet skal sammensættes, mens jobcenteret vejleder og hjælper med alle formalia. De nuværende IGU-forløb falder inden for en række forskellige brancher: Kontor, køkken, landbrug, metal, byggeri, lager, mekaniker. Der er således ikke en primær branche. Regeringen, KL og arbejdsmarkedets parter har pr. 25. februar 2019 indgået aftale om at forlænge IGU-ordningen til 30. juni 2022.

Målsætningen i Aalborg Kommune er, at der ultimo 2019 er 75 fuldførte eller igangværende IGU-forløb. Der er pr. 1. oktober 2019 etableret 63 IGU-forløb.

De igangsatte IGU-forløb er hovedsageligt etableret på private arbejdspladser samt 4 forløb på statslige arbejdspladser og 15 forløb på kommunale arbejdspladser. De kommunale arbejdspladser fordeler sig som følger:

- Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen (11)
- Skoleforvaltningen (3)
- Ældre- og Handicapforvaltningen (1)

De konkrete offentlige arbejdspladser er RessourceCenter Aalborg, Uddannelseshuset, Sygedagpengehuset, børnehaverne *Dragehaven*, *Damstræde*, *Korevej* og *Sønderholm*, Gudumholm Skole, Sønderbro skolen samt Gug plejehjem.

Job- og Integrationshuset har i en længere periode forsøgt at etablere et samarbejde med især ældre- og handicapområdet om oprettelse af IGU-forløb på dette område. Der forventes opstart af ca. 10 IGU-forløb i løbet af de kommende tre måneder inden for ældre- og handicapområdet.

Desuden er Job- og Integrationshuset i samarbejde med Region Nordjylland ved at undersøge, om det vil være muligt at oprette IGU-forløb inden for nogle af regionens arbejdsområder.

Ad3) Udslusning for flygtningkvinder

Der er i Aalborg, som i resten af landets kommuner, en synlig forskel blandt kvinder og mænd ift. den procentvise udslusning til selvforsørgelse via job eller uddannelse for flygtninge. En del af forklaringen skal findes i, at en overvægt af kvinderne ingen arbejdsmarkedserfaring har med sig fra hjemlandet.

Derfor har Aalborg Kommune særligt fokus på denne målgruppe og har til målgruppen lavet særlige resultatmål. Nedenfor ses resultatopfølgningen for flygtningkvinder. Målsætningerne for kvinder retter sig kun mod det 2. og 3. opholdsår.

Tabel 4 Resultatopfølgning for nye kvindelige flygtninge i alt pr. 1. oktober 2019

Måletidspunkt	Antal i målgruppe	Antal udsluset arb/udd	Andel udsluset	Mål
2 år	333	48	14,4%	15,0%
3 år	221	67	30,3%	40,0%

Målopfølgningen viser, at Job- og Integrationshuset næsten når målet for udslusning af flygtningkvinder efter 2. opholdsår, og at tallet er stigende for udslusning efter 3. opholdsår.

Vi ved, at gruppen af kvindelige flygtninge er sværere at integrere på det danske arbejdsmarked end gruppen af mandlige flygtninge, hvilket slår igennem i resultatopfølgningen. I Job- og Integrationshuset har man derfor målrettet opdelt kvinderne i to grupper: 1) de jobparate kvinder, der hurtigt efter ankomst skal have en virksomhedsrettet indsats, 2) de kvinder, der har brug for en mere håndholdt indsats.

Den første gruppe af kvinder får den samme virksomhedsrettede indsats som mændene – normalindsatsen, som er beskrevet lige nedenfor. Den anden gruppe af kvinder henvises til *Kvindeindsatsen*, som er en særlig håndholdt indsats for de kvinder, hvor det har vist sig vanskeligt at gennemføre en virksomhedsrettet indsats, og hvor en meget lille andel udsluses til job og uddannelse. Kvindeindsatsen er ligeledes beskrevet i det følgende.

Status på den almindelige virksomhedsrettede indsats for borgere i integrationsprogrammet

Jobparate flygtninge skal senest 4 uger efter ankomst til kommunen have tilbud om danskuddannelse samt et virksomhedsrettet tilbud, dvs. virksomhedspraktik eller løntilskud. Det virksomhedsrettede tilbud skal minimum være 15 timer om ugen. Borgeren deltager således sideløbende i virksomhedsrettet tilbud og danskuddannelse – f.eks. 3 dage på Sprogcenteret og 2 dage i praktik.

Når en virksomhedspraktik er afsluttet, må der for jobparate integrationsborgere maksimalt være en mellemliggende periode på 6 uger, før en ny virksomhedspraktik startes. Derfor er der hele tiden borgere, som befinder sig i denne mellemliggende periode, og endvidere et kontinuerligt behov for at oprette nye virksomhedspraktikker.

Job- og Integrationshuset afholder jobklub og et "jobjagt"-koncept for nogle af de borgere, som befinder sig i perioderne mellem virksomhedspraktik, og som er tilknyttet interne virksomhedskonsulenter. Jobklub og Jobjagt skal være med til at ruste borgerne til selv at søge praktikpladser og jobåbninger.

Der er i kontakten til virksomhederne fokus på muligheden for ordinær ansættelse efter virksomhedspraktik – fuld tid såvel som et mindre antal ordinære timer, de såkaldte "småjobs". Småjobs kan være en god løsning til en start, fordi få ordinære timer kan være en vigtig motivationsfaktor for borgeren, og kan betyde, at der på sigt bliver mulighed for at udvide ansættelsen. Antallet af småjobs er stigende, også for flygtninge.

Pr. 1. oktober 2019 er der 436 borgere på integrationsydelse under integrationsprogrammet. På måletidspunktet deltager 58 af dem i virksomhedspraktik og 221 i kursusaktiviteter som danskuddannelse og opkvalificerings- og vejledningsforløb. Herudover er 49 personer fritaget for aktivering, fx grundet sygdom og barsel, mens de resterende 108 borgere er såkaldt passive - det vil sige, at de på måletidspunktet ikke deltager i et aktivt tilbud. Job- og Integrationshuset har fokus på at øge omfanget af den virksomhedsvendte indsats, så endnu flere flygtninge kan komme i virksomhedspraktik.

Status på de særlige kvindeindsats for de aktivitetsparate flygtningekvinder

Ud over den almindelige virksomhedsrettede indsats for flygtninge har Job- og Integrationshuset iværksat en særlig indsats for de flygtningekvinder, hvor det har vist sig vanskeligt at fastholde eller iværksætte en virksomhedsrettet indsats. Der blev afsat 0,5 mio. kr. til denne indsats i Budget 2019 til forløb til 120 kvinder.

Indsatsen gives til en udvalgt gruppe af flygtningekvinder, der generelt har haft flere problemer ud over ledighed (sygdom og traumer, kulturelle og sociale problemer, anderledes sygdomsforståelse med mere), og som i lav grad har deltaget i beskæftigelsesrettet aktivitet af samme årsag. Der vurderes derfor at være brug for en forstærket og særligt håndholdt indsats til denne gruppe af flygtningekvinder.

Den samlede status for Kvindeindsatsen pr. 1. oktober 2019 er, at der i alt er visiteret 126 kvinder til indsatsen med opstart på forskellige tidspunkter. Af dem har 80 kvinder været i én eller flere praktikker i perioden, 3 har været i løntilskud, 80 har deltaget i undervisningsforløb og 20 har deltaget i andre aktiveringsforløb. 7 kvinder har opnået ordinært lønnede timer. 8 kvinder er afsluttet til uddannelse. 11 kvinder har været i job i perioden, og 2 af dem er nu afsluttet til selvforsørgelse – de 9 er tilbage i kvindeforløbet. I alt er 10 kvinder aktuelt afsluttet til job eller uddannelse svarende til 12,6 pct.

Job- og Integrationshuset arbejder med de samme målsætninger for det særlige kvindeforløb som angivet i Beskæftigelsesplanen for gruppen af flygtningekvinder, og kommer på samme måde til at rapportere på kvindernes udslusning til job/uddannelse efter henholdsvis 2 og 3 år.

Borgerne bliver i Kvindeindsatsen indtil de enten er selvforsørgende eller til de overgår til A-lov (dvs. hvis deres integrationsprogram udløber). Desuden kan man overgå til at være ægtefælleforsørget. Indtil videre er 8 kvinders sager afsluttet, fordi de nu er ægtefælleforsørgede og 3 kvinder er enten flyttet eller forsvundet.

Repatriering

Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) har givet Aalborg Kommune tilsagn om tilskud på ca. 130.000 kr. til "Styrket informations- og rådgivningsindsats om repatrieringsordningen". Projektperioden løber fra 1. oktober 2018 til 31. december 2020.

Midlerne anvendes dels til afholdelse af kurser i 2019 og 2020 for medarbejderne i Job- og Ydelsesafdelingen, dels til afholdelse af informationsmøder for borgere med det formål at informere borgere i målgruppen om mulighederne for repatriering. Aalborg Kommune har den 19. september afholdt første informationsarrangement for borgere.

Status på repatrieringsområdet er, at antallet af borgere, der ønsker repatrieringsstøtte, er stigende. Aalborg Kommune har i årene 2014-2018 repatrieret i mellem 2-9 borgere pr. år. I 2019 er der i Aalborg Kommune frem til 1/11 repatrieret i alt 41 borgere, heraf 26 børn.

Når borgere har søgt om repatriering er det med henblik på at tage varigt ophold i deres hjemland eller tidligere opholdsland. Men hvis det ikke lykkes at etablere en ny tilværelse i hjemlandet, kan en flygtning m.v. inden for 12 måneder fra udrejsen vende tilbage til Danmark. Det kaldes fortrydelsesret. Andre udlændinge, der får støtte til repatriering, har ikke fortrydelsesret, og de må derfor i stedet ansøge om en ny opholdstilladelse i Danmark. De vil i den forbindelse skulle opfylde betingelserne for at blive meddelt opholdstilladelse på ny.

Det er kun muligt at modtage hjælp til repatriering én gang. Det er således ikke muligt modtage hjælp til repatriering flere gange, hvis en person efter at have fortrudt repatriering vil gøre et nyt forsøg på at repatriere. Derimod kan en udlænding ved et nyt repatrieringsforsøg godt modtage reintegrationsbistand på ny.

Hvis en udlænding anvender fortrydelsesretten eller indenfor en toårig periode på ny er indrejst til Danmark med et nyt opholdsgrundlag, så skal kommunen træffe beslutning om eventuel tilbagebetaling af repatrieringshjælpen.

Aalborg Kommune har ikke haft nogle sager med borgere, der har gjort brug af fortrydelsesretten de senere år.

Tolkeområdet og ny leverandør af sprogtolkning

I forbindelse med budgetaftalen for 2018 blev det aftalt, at der på tolkeområdet skulle findes en besparelse på 1 mio. kr. årligt. Dette skulle opnås gennem højere grad af anvendelse af telefon- og videotolkninger samt indkøring af et nyt bookingsystem med henblik på at lette administrationen.

Tabellerne nedenfor viser fordelingen af tolkninger på de forskellige typer: fremmødetolkning, telefontolkning og videotolkning. Et overblik over 2018 sammenlignet med de første 10 måneder af 2019 viser en klar forskydning i bookinger fra fremmødetolkning til telefontolkning.

Dette skyldes en stor indsats i Tolkekontoret, hvor der har været arbejdet særligt med at indskærpe over for rekvirenter, der ønsker at booke tolk, at der i Aalborg Kommune som udgangspunkt ikke anvendes fremmødetolkninger. I stedet anbefales telefon- og videotolkning. Der er naturligvis særlige tilfælde, hvor det stadig er muligt at rekvirere en fremmødetolk. Det kan eksempelvis være til et møde af særlig juridisk eller økonomisk vanskelig karakter, ved afdækning af flygtningebørn i forhold til skolestart, ved børnesamtaler m.m.

Tabel 5 Fordeling i typer af tolkning, 2018

Type af tolkning	Timer i alt	Andel
Fremmødetolkning	13.489	87 %
Telefontolkning	1.872	12 %
Videotolkning	131	1 %
Hovedtotal	15.492	100 %

Tabel 6 Fordeling i typer af tolkning, jan-oktober 2019

Typer af tolkning	Timer i alt	Andel
Fremmødetolkning	6.023	32 %
Telefontolkning	3.022	64 %

Videotolkning	323	4 %
Hovedtotal	9.368	100 %

Herudover er der fokus på, at medarbejderne i Job- og Integrationshuset samt i Ydelsesafdelingen i meget større omfang end det tidligere har været tilfældet afholder samtaler uden tolk. På den måde styrkes relationen mellem borger og medarbejder, der vises respekt for det danske, som borgeren har lært og samtalerne styrker sprogudviklingen.

Aktuelle puljer

Målrettet beskæftigelsesindsats til indvandrerkvinder

Job- og Ydelsesafdelingen har ansøgt Udlændinge- og Integrationsministeriet om tilskud til projektet "Målrettet beskæftigelsesindsats til indvandrerkvinder". Aalborg Kommune har søgt om ca. 3,5 mio. kr. til en indsats i 2019-2022. Aalborg Kommune har fået tilsagn om knap 3,5 mio. kr. i perioden under forudsætning af, at finansloven vedtages med de forventede beløb. Indsatsen forankres i Job- og Integrationshuset.

Projektet er for kvinder af ikke-vestlig herkomst (indvandrere og efterkommere) i alderen 18-64 år. Projektet er således ikke for gruppen af nye flygtningekvinder. Indsatsen skal gives til de kvinder, der er visiteret til at være aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og har derfor pr. definition udfordringer ud over ledighed, fx sociale eller sundhedsrelaterede problemstillinger. Der er aktuelt 86 kvinder i målgruppen. Kvinderne har typisk lang ledighed – den gennemsnitlige sagstid for disse kvinder er 4,5 år stigende op til 10 års ledighed.

Formålet med projektet er at styrke kvindernes arbejdsidentitet, arbejde med deres kendskab til det danske samfunds normer og værdier samt forventninger på det danske arbejdsmarked og endelig at arbejde med kvindernes selvoplevede helbredsudfordringer. På langt sigt er målet at flere kvinder kommer i eller tættere på beskæftigelse eller uddannelse.

Projektet stiller krav om, at der arbejdes med tværfaglige og helhedsorienterede tilgange. Derudover er vigtige elementer i ansøgningen, at man kigger på størrelsen af sagsstammerne, så sagsstammerne matcher borgernes reelle behov og giver plads til en håndholdt indsats. Dertil kommer, at indsatsen skal fokusere på omkringliggende faktorer som familierettede indsatser, tilbud til partneren m.m. Se også efterfølgende punkt vedrørende denne pulje.

Ansøgning om Styrkelse af frivillig hjemrejse (repatriering)

Job- og Ydelsesafdelingen planlægger at ansøge Udlændinge- og Integrationsministeriet om midler fra puljen "Styrkelse af frivillige hjemrejse (repatriering)". Job- og Ydelsesafdelingen ønsker med eventuelle midler fra puljen at oprette en tværorganisatorisk koordinator på området, der blandt andet kan medvirke til, at det interne arbejde i kommune i forbindelse med vejledningsforpligtelsen styrkes samt eksternt i forhold til at formidle relevant viden om repatriering. Der er ansøgningsfrist den 18. november 2019.

Ansøgning om Parat til læring og undervisning 2. runde

Job- og Ydelsesafdelingen planlægger at ansøge Børne- og Undervisningsministeriet om midler fra puljen "Parat til læring og undervisning 2. runde". Job- og Integrationshuset fik midler fra 1. runde, og der ansøges derfor om forlængelse af den nuværende indsats med 6 måneder. Midlerne fra puljen er anvendt til en uddannelseskoordinator, som bl.a. støtter og vejleder unge, udsatte grønlændere i forhold til påbegyndelse og/eller fastholdelse af uddannelse, her særligt i forhold til at gennemføre 9. eller 10. klasse i den grønlandske klasse på HF&VUC. Indsatsen er forankret i Job- og Integrationshuset. Der er ansøgningsfrist den 20. november 2019.

Det brede samarbejde

Job- og Integrationshuset primære fokus er, at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge bliver selvforsørgende gennem arbejde og uddannelse. I relation til integrationsområdet indgår huset dog også i tværfagligt samarbejde. Her kan bl.a. nævnes:

- Samarbejdsforum og netværk med De Frivilliges Hus og frivillige organisationer på integrationsområdet.
- Flygtningeteam, hvor indsatsen for børn og familier koordineres mellem familiekonsulenterne fra Job- og Integrationshuset, Børne- og Familieafdelingen samt Skoleforvaltningen.

- Udvikling af kommunens strategi for æresrelaterede konflikter og social kontrol.
- SSP+ samarbejdet og SSP samarbejdet i forbindelse med unge, som deltager i undervisning på UngAUC

Opfølgning

Der gives fortsat en halvårlig orientering til Beskæftigelsesudvalget med status på beskæftigelsesindsatsen på integrationsområdet.

Bilag:

Bilag 1 Flygtningestatistik pr. 01.10.2019